

RIKSMEKLERENS MØTEBOK

i sak 2016-003

FELLESFORBUNDET
på den ene side

og

BYGGENÆRINGENS LANDSFORENING
på den annen side

Vedrørende Tariffrevisjonen 2016 - Fellesoverenskomsten for byggfag

4., 5 og 6.april 2016 ble det avholdt meklingsmøter i Riksmeklerens lokaler, Grensen 3, Oslo under ledelse av mekler Carl Petter Martinsen.

Til stede for partene:

Fellesforbundet:

Per Skau, Frank Jensen, Odd André Olsen, Harald Braathen, Kjetil Grønsberg, Eddy Henningsen, Lars Mamen, Ørjan Reinholdsson, Marie Slåen Granøien, Mads Kleven, Tommy Rannov Nystad, Unni Bjerknes, Petter Vellesen og Jan Ørnevik

Byggenæringens Landsforening: Siri Berg, Ståle Rød, Tommy Karlsen, Geir F. Thollefsen, Benth Eik, Tom Syvertsen, Jan- Erik Bentzen, Kjell Nilsen, Håkon Opdahl, Annicken Iversen, Thomas Scheen, Bjarne Brunæs, Jomar Talsnes Heggdal, Iwona Kilanowska og Jon Sandnes

Det ble fremlagt:

1. Melding om plassoppsigelse fra Fellesforbundet, mottatt 18. mars 2016.
2. Riksmeklerens forbud mot arbeidsstans, datert 18. mars 2016.
3. Fellesforbundets begjæring om at meklingen avsluttes, datert 1. april 2016.
4. Diverse dokumenter.

Meklingen fant sted i fellesmøter og særmøter.

Med meklerens mellomkomst oppstod det enighet mellom partene om ny tariffavtale. Partenes enighetsdokument er vedlagt møteboken.

Fellesforbundet meddelte at enighetsdokumentet vil bli behandlet i henhold til de regler som gjelder for saksbehandlingen for vedkommende part.
Svarfrist 29. april 2016 kl. 12.00.

Meklingen ble avsluttet kl. 16.00.

Carl Petter Martinsen

PARTENES FORHANDLINGSLØSNING

I sak 2016-003

FELLESFORBUNDET

på den ene side

og

BYGGENÆRINGENS LANDSFORENING

på den annen side

samt mellom

FELLESFORBUNDET

og bedrifter som er bundet av direkteavtaler med forbundet i de samme avtaleområder
vedrørende Fellesoverenskomsten for byggfag.

A. Generelt

Protokolltilførsel:

Tjenestepensjon:

Vedrørende tjenestepensjon vises det til vedlegg 5 og 6 i Riksmeklerens møtebok i sak 2016-001 mellom Norsk Industri og Fellesforbundet.

Fag-, etter- og videreutdanning

Felles arbeid med kompetanseutvikling i kommende tariffperiode.

Teknologiutvikling og nye arbeidsprosesser stiller nye kompetansekrav i industrien og byggenæringen. For å sikre konkurransekraft må arbeidstakerne være selvstendige og faglig oppdaterte. Bedriftene på sin side bør følge nøye med på utviklingen, og sikre kompetanse gjennom aktiv deltagelse i klynger og kunnskapsnettverk. Fellesforbundet, Norsk Industri og Byggenæringens Landsforening vil derfor iverksette et arbeid for en styrket og mer systematisk kompetanseutvikling.

Arbeidet skal ha som mål å:

- identifisere barrierer for kompetanseutvikling
- komme med forslag til løsninger som bygger ned barrierene for kompetanseutvikling
- øke samarbeidet mellom industri/byggenæring og utdanningsinstitusjonene
- vurdere mulighetene for å gi felles innspill til relevante politiske prosesser

Kompetanseutvikling må baseres på bransjens nåværende og fremtidige behov, og ta utgangspunkt i de mål bedriftene har for sin virksomhet.

Arbeidet skal starte så raskt som mulig, og ikke senere enn 1. september 2016 og skal ferdigstilles innen juni 2017. Partene skal sørge for bred forankring i organisasjonene.

B. Endringer i overenskomsten

Kapittel 2

§2-10 Diverse tillegg

Nr. 3 - Særskilt for blikkenslagerfaget. Teksten utgår i sin helhet, nr. 4 blir nytt punkt nr. 3.

Kapittel 3

§ 3-5 Lønn til lærling som ikke består fagprøve mv.

Læretiden avsluttes ved avleggelse av første gangs fag-/svenneprøve.

Ny tekst §3-5. Gammel tekst erstattes med:

I de tilfeller lærlingen stryker til første gangs fag-/svenneprøve, og dette ikke kan tilbakeføres til lærlingens eget forhold, anmodes bedriften om å tilrettelegge for videreføring av nødvendig praksistid for gjennomføring av ny fag-/svenneprøve. Ved forlengelse skjer avlønning etter siste halvårssats. Det vises for øvrig til opplæringslova.

Kapittel 7

Reise og oppholdsbestemmelser

§ 7-2 Hvor nattopphold ikke er nødvendig

Godtgjørelse for daglig reising fra bopel til arbeidsplass

1. Når arbeidstaker selv sørger for transport.

Det legges til nytt punkt e:

Ved større avstander enn 7,5 km betales:

- a) For avstand fra 7,5 til 15 km:
- b) For avstand fra 15 til 30 km:
- c) For avstand fra 30 til 45 km:
- d) For avstand fra 45 til 60 km:
- e) For avstand fra 60 til 75 km:

2. Når arbeidsgiver sørger for transport

Når arbeidsgiver stiller et passende transportmiddel til gratis disposisjon....

Ved større avstander enn 7,5 km betales:

- a) For avstand fra 7,5 til 15 km:
- b) For avstand fra 15 til 30 km:
- c) For avstand fra 30 til 45 km:
- d) For avstand fra 45 til 60 km:
- e) For avstand fra 60 til 75 km:

3. Generelle bestemmelser pkt. 4: Nåværende tekst endres til:

Nytt punkt 4. Deretter endres nummereringen:

4. Det skal utføres risikovurdering av dagpendling i forhold til reisetid og andre forhold.

5. Dagpendling utover 75 km, hver vei tilrådes ikke. Dersom innkvartering av praktiske grunner ikke kan ordnes, kan bedriften og tillitsvalgte avtale særskilte ordninger med dagpendling utover 75 km. Ved inngåelse av slike avtaler skal det tas tilbørlig hensyn både til arbeidstakernes helse og sikkerhet samt reisetidens lengde.

6. Som dagens punkt 5.

7. Partene skal tilstrebe at arbeidstakerne benytter offentlig, eller annen miljøvennlig kommunikasjon, der det er praktisk gjennomførbart. Ordningen skal avtales mellom bedrift og tillitsvalgte for hvert prosjekt. Bedriften dekker da den faktiske kostnaden, i tillegg kommer satsene i § 7-2 nr. 2 til anvendelse.

Protokolltilførsel til generelle bestemmelse kapittel 7. §7-2

Pkt.7 skal forstås slik at partene skal tilstrebe frivillighet. Annen miljøvennlig kommunikasjon kan f.eks. være sykkel, kameratkjøring, eller annet. Der arbeidsgiver betaler buss, trikk, eller tog, skal satsene i §7-2 nr.2 betales i tillegg.

Prinsippene i reisebestemmelsen er ikke forandret med ovenstående bestemmelse

Kapittel 12

Ny § 12-5 Forskuttering av sykepenger

BNL og Fellesforbundet vil anbefale lokale parter å gjennomgå grunnlaget for forskuttering av sykepenger der dette ikke gjøres. Partene anmoder bedriftene om ikke å forskjellsbehandle arbeidstakere i bedriften hva gjelder forskuttering av sykepenger.

Kapittel 14

Varighet

Denne overenskomst trer i kraft per 1. april 2016 og gjelder til 31. mars 2018 og videre 1 - ett- år om gangen dersom den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med - to - måneders varsel.

Reguleringsbestemmelse for 2. avtaleår

Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom NHO og LO eller det organ LO bemyndiger om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i LOs representantskap eller det organ LO bemyndiger og NHOs representantskap.

Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjon som har fremsatt krav innen 14 - fjorten - dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtaler med 14 - fjorten - dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. april 2017).

Bilag 9

Sats for Godtgjøring for helligdager 1. og 17. mai som er forhandlet frem i frontfag, inntas i FOB.

Som en følge av enighet i frontfaget mellom Norsk Industri og Fellesforbundet endres LO/NHO-bilag.

Godtgjøring for helligdager og 1. og 17. mai

III

Endringene gjøres slik:

~~1. Retten til godtgjøring tapes hvis arbeidstakeren er fraværende både virkedagen før og virkedagen etter helligdagen.~~

~~Retten til godtgjøring tapes ikke hvis det er avtalt fri dagen før og dagen etter helligdagen med arbeidsgivers samtykke.~~

~~2. Retten tapes også hvis arbeidstakeren forsømmer sitt arbeid enten virkedagen før eller virkedagen etter helligdagen, med mindre fraværet skyldes tjenestefrihet med arbeidsgiverens samtykke, ferie, legitimert sykdom, ivaretagelse av offentlig ombudsplikt eller annen uforskyldt fraværsgrunn.~~

Nytt punkt 1, erstatter tidligere tekst:

Godtgjøringen betales også når helligdager og 1. og 17. mai faller innenfor tidsrom hvor arbeidstakeren har ferie eller er permittert på grunn av driftsstans.

Nytt punkt 2:

Dersom en arbeidstaker med minst 5 års sammenhengende ansettelse i bedriften blir oppsagt uten at det skyldes eget forhold og oppsigelsesfristen utløper siste virkedag i april eller desember måned, skal arbeidsgiveren betale ham godtgjøring for henholdsvis 1. mai og 1. januar.

Bilag 16

Satsene i Bilag 16. Offshoretilllegg som er forhandlet frem i frontfag, inntas i FOB.

Bilag 18

Gammel tekst i bilag 18 erstattes med:

HUSVÆR, BRAKKER, INNKVARTERING OG PERSONALROM

Når Fellesoverenskomstens bilag 20 gjøres gjeldende på anleggs- eller byggeprosjekter hvor det er kokkelag, følges bestemmelsene i Overenskomst for private anlegg for arbeidstakerne og godtgjørelse for kost bortfaller.

A

Arbeidsplasser med innkvarterte arbeidstakere

I. Til og med 10 personer

Det rigges med 1 hybelenhet pr. person. Enheten skal inneholde wc, vask, dusj, tekjøkken med kjøleskap og oppvaskkum, seng med veggfast leselampe, bord, 2 stoler, enkel bokhylle og kleskap. Vegger og tak skal være vaskbare og godt lyd- og varme-isolert. Vindusflaten skal ikke være under 10 % av golvflaten. Vinduet skal være forsynt med enten rullegardin og kappe eller fortrekksgardiner. Veggventiler eller ventiler i vinduskarm skal være montert i tilstrekkelig grad, og slik at trekk unngås i sengen.

Anleggsledelse/tillitsvalgt bør avtale kostgodtgjørelse før arbeidet settes i gang.

II. Fra og med 11 til og med 20 personer

Det rigges med enkeltrom minimum 8,5 m² og takhøyden minst 2,30 m. Soveenheten skal inneholde wc, vask, dusj, klesskap, sko-hylle, seng med veggfast leselampe, 1 stol, bord og 1 lenestol. Vegger og tak skal være vaskbare og godt lyd- og varme-isolert. Særlig må vegg og dør mot korridor ha god lydisolasjon. Vindusflaten skal ikke være under 10 % av golvflaten. Vinduet skal være forsynt med enten rullegardin og kappe eller fortrekksgardiner. Veggventiler eller ventiler i vinduskarm skal være montert i tilstrekkelig grad og slik at trekk unngås i sengen.

På hvert rom skal det monteres 1 taklampe og 2 doble stikkontakter samt panelovn som monteres under vinduet. Våtrommet utstyres med tilstrekkelig lys, dobbel stikkontakt, elektrisk, oppvarming, ventilasjon og speil med hylle.

Det rigges til lomp, min. samlet veggplass 40cm pr. person. Våtrom inneholdende 1 wc, 1 urinal, 3 tappesteder, 1 skyllekum, 1 vaskemaskin og 1 tørkeskap/tørke-trommel.

Videre rigges det spiserom 34m² og oppholdsrom/ TV-rom 34m².

III. Fra og med 21 til og med 40 personer - maksimal riggstørrelse

Det rigges med enkeltrom slik som beskrevet i II.

Lomp min. 40 cm pr. person og våtrom inneholdende 1 wc, 1 urinal, 9 tappe-steder, 2 skyllekummer, 2 vaskemaskiner og 2 tørkeskap/tørke-tromler.

Videre spiserom 51m² og oppholds/TV-rom 68m². Ved anlegg med et belegg som på forhånd med sikkerhet kan angis å ligge på fra 21-30, kan kapasiteten i spiserom og oppholds/TV-rom reduseres forholdsmessig

Dette spørsmålet må bedriften ta opp ved anmeldelsen av anlegget.

Felles for II og III

Det skal rigges for kokkelagsdrift med kjøkken, fryserom/lager iht. gjeldende offentlige forskrifter, dersom partene ikke blir enige om annen organisering.

IV. Brakkebetjening

For brakkebetjening rigges enkeltrom som beskrevet i II, supplert med et stort speil samt kommode. Våtromsenheten utstyres med dusj, vaskemaskin og tørkeskap/tørketrommel. Det avsettes egen plass til arbeidstøyet. Oppholdsrommet innredes med sofa, lene-stoler og lavt bord.

V. Følgende gjelder bestemmelsene I-IV

Når en brakke tas i bruk, skal den være rengjort og utstyrt med nødvendig inventar. Anlegget holder vendbar madrass 80x200cm og minst 13cm tykk med ulik hardhet, samt hodepute og dyne av rimelig god kvalitet. Videre holder anlegget putevar, dynetrekk og laken som innleveres for vask hver annen uke, samt 4 hånd-klær som byttes hver uke. Ovennevnte utstyr utleveres mot kvittering som tilbakeleveres når arbeidstakeren forlater anlegget og utstyret innleveres. Når svinn måtte forekomme, trekkes dette i lønn til selvkost. Det installeres låssystem i brakkeene, slik at rommene blir låsbare i henhold til forsikringsselskapenes bestemmelser.

VI. Følgende gjelder bestemmelsene II-IV

- a) Rigger i henhold til II og III rigges med badstue med dusj.
- b) Oppholdsrommet utstyres med småbord, gode stoler, lese-lamper og radio og tv der anlegget betaler lisens.
- c) Anlegget holder 2 aviser. Det skal drøftes med tillitsmennene hvilke aviser som skal holdes.
- d) Når interessen er til stede fra de ansatte, er bedriften villig til å stille tilstrekkelig utstyrt rom til disposisjon for innendørs fysisk aktivitet, samt i samråd med de tillitsvalgte legges for-holdene til rette for hobby- og fritidsaktiviteter eller andre velferdstiltak.
- e) På anlegget velges en brakkesjef. Tillitsmennene er ansvarlige for å innkalle til møte for valg av brakkesjef. Valget skal gi et fullt gyldig uttrykk for viljen hos flertallet av de organiserte arbeidstakere. Anlegget trekker kostpenger for egne ansatte etter liste.
- f) Korridor i soveromsenheten skal være belagt med støy-dempende gulvbelegg. Soveromsdørene skal være av min.B-15 standard, og være utstyrt med tetningslist.
- g) Anlegget utstyres riggen med tilstrekkelig relevant utstyr som støvsuger, strykejern, oppvaskmaskin, potetskrellemaskin, kjøleskap/frysere, mikser og annet nødvendig kjøkkenutstyr og bestikk.

Partene kan med rimelig mellomrom foreta opptelling av beholdningen.

- h) De arbeidere som bor i brakker har fri transport av proviant på anlegget med anleggets transportmidler.

Anlegget holder lys og brensel.

Brakkeleie betales med kr. 3,00,- pr. person pr. løpende dag for brakker som beskrevet i I-IV.

Entreprenøren bekoster hovedrengjøring 2 ganger årlig.

i) Under tilriggingen kan innkvarteringsbestemmelsene fravikes.

j) Der det er nettilgang skal det rigges trådløst internett på boligriggen med fornuftig bruk.

VII. *Kantinedrift*

I de tilfeller spørsmålet om kantinedrift kan bli aktuelt, skal saken forelegges avtalepartene så snart som mulig. Det er kun avtale-partene som kan fastslå ved avtale om kantinedrift kan anordnes.

VIII. *Mobilbrakker, sesongarbeid med mer*

På veianlegg, ledningsanlegg og lignende hvor brakkene på grunn av anleggets framdrift må flyttes ettersom anlegget skrider fram, kan benyttes 2-manns mobilbrakker med 1 person pr. soverom. Vedrørende brakker som forutsettes bebodd sammenhengende mindre enn 1 år, henvises til IX. Ved anlegg som bare drives i sommerhalvåret kan luftrommet pr. mann i soverommene reduseres, dog ikke under 7m³.

IX. *Avtale om alternativ innkvartering*

Ved anlegg hvor utgiftene til en gjennomføring av ovenstående regler vil stå i urimelig forhold til anleggets totale kostnad (for eksempel av transportmessige årsaker), kan det etter nærmere avtale mellom anleggsledelsen og de tillitsvalgte anordnes alternativ innkvartering. For eksempel i eksisterende boliger, eller brakkenes størrelse reduseres og utstyret forenkles. I slike tilfelle skal det forhandles om en rimelig kompensasjon.

Merknad 1

I forbindelse med industribygging og større anlegg, kan forbundet, når økonomiske grunner tilsier det, være villig til å vurdere en løsning med rigging over 40 personer med felleskjøkken i egen regi, eventuelt kantinedrift. Denne merknad endrer ikke forutsetningene i pkt. VIII da endringer i riggbestemmelsen i § 10 i Overenskomst for Private Anlegg fortsatt betinger spesiell avtale mellom hovedpartene.

Merknad 2

Forskjellige riggstørrelser kan benyttes, men soverom inklusive bad må ikke være mindre enn 8,5 m² og takhøyden minst 2,30 m.

Anlegg som ligger slik til at det av transportmessige eller andre spesielle årsaker vanskeliggjør rigging, kan rigges etter annen standard etter avtale med de tillitsvalgte.

For at separat våtromsenhet skal innfris i henhold til intensjonene nevnt ovenfor, er organisasjonene enige om at dagens enhets-størrelse ikke er til hinder for dette.

B

Arbeidsplasser uten innkvarterte arbeidstakere

Generelle bestemmelser om brakker og mobile letthus

Når et arbeid igangsettes, plikter bedriften å skaffe romslige spise- og hvilerom med tilfredsstillende oppvarming under hviletiden.

Gulvarealet skal være i samsvar med gjeldende forskrifter. I den kalde årstid skal spise- og hvilerommet være oppvarmet fra og med 1/2 time før arbeidstidens begynnelse. Bedriften plikter å holde spise- og hvile-rommet ordentlig rent. Rommet skal være låsbart. Redskaper eller andre uvedkommende ting må ikke stå i spise- og hvilerommet.

De ovenfor nevnte rom skal ikke brukes til nattopphold.

Skifterom

Skifterom skal ha tilstrekkelig plass til å skifte, nødvendig antall sitte-plasser for skifte av klær og skotøy, låsbart skap til gangtøy, samt åpen plass til lomp, til sammen minimum 60 cm pr. person.

På alle riggstørrelser for inntil 5 personer og inntil 10 personer godtas minimum 50 cm pr. person.

På rigg med mindre brakkeenheter for inntil 6 personer som beskrevet under III, kan det avtales med de bedriftstillitsvalgte at låsbart skap utgår når enheten er forsvarlig avlåst i arbeidstiden.

Der det er nødvendig skal det i tillegg være låsbart avlukke for å sikre mot tap av verdier.

Ved utendørs arbeid, eller når arbeidet ellers gjør det nødvendig, skal det være eget tørkerom eller annen mulighet til å tørke vått tøy og fottøy.

Det skal legges til rette for separate dame- herregarderober og toaletter der dette er nødvendig.

Vaskerom

Vaskerom skal inneholde dusj, wc og et antall tappesteder for bruk til hånd- og ansiktsvask. Det skal være tilstrekkelig fri gulvplass foran vaskestedene. Dusj skal være utstyrt med rennende kaldt og varmt vann. Dersom dusjrom eller håndvasker er atskilt fra garderobene skal det være lett tilgang mellom dem.

Antall WC, dusjer og tappesteder er beskrevet under de enkelte riggstørrelser.

På riggstørrelser for over 18 personer kan det avtales med de bedrifts-tillitsvalgte at 1 eller flere dusjer sløyfes, når antall dusjer åpenbart er større enn det som vil bli benyttet.

På rigg med mindre enheter for inntil 6 personer som beskrevet under III, kan det avtales med de bedriftstillitsvalgte at dusj sløyfes når dusj likevel ikke vil bli benyttet.

Spiserom

Spiserom skal være atskilt, og skal om mulig ha dagslys og utsyn. Spiserom skal inneholde tekjøkken, kjøleskap og oppvaskum. Tekjøkken kan erstattes med kaffetrakter og etter behov mikrobølgeovn. Det skal være minimum 1,2 kvm spise plass pr. person.

På rigg med mindre enheter for inntil 6 personer som beskrevet under III, kan det avtales med de bedriftstillitsvalgte at tekjøkken og kjøleskap sløyfes.

1. Rigg med standard brakkeenhet 7,4 m x 2,5 m

Der det rigges med brakkeenhet 7,4 m x 2,5 m, gjelder følgende:

Inntil 5 personer

Rigges med 1 brakkeenhet med spiserom og skifte- /vaskerom med WC med vask, dusj og 2 tappesteder.

Ved mannskapsstørrelser under 6 personer kan mindre enheter benyttes/kan kravet fravikes, se innledende bestemmelser

Inntil 10 personer

Det rigges med 2 enheter som beskrevet over.

Inntil 18 personer

Rigges med 4 enheter, 1 enhet til skiftebrakke, 1 enhet til vaske-brakke som skal inneholde 2 WC, 2 dusjer og 8 tappesteder, og 2 enheter til spiserom.

Inntil 36 personer

Det rigges med 7 enheter, 2 enheter til skiftebrakker, 2 enheter til vaskebrakke som skal inneholde 4 WC, 4 dusjer og 16 tappesteder, og 3 enheter til spiserom.

II. Rigg med standard brakkeenhet 8,4 m x 2,9 m

Der det rigges med brakkeenhet 8,4 m x 2,9 m, gjelder følgende:

Skifte- og vaskebrakke rigges med 1 WC med vask, 1 dusj og 4 tappesteder pr. brakkeenhet som nevnt under.

Inntil 12 personer

Det rigges med 2 enheter, 1 enhet til spiserom og 1 enhet til skifte- og vaskebrakke.

Inntil 18 personer

Det rigges med 3 enheter, 1 enhet til spiserom og 2 enheter til skifte- og vaskebrakke.

Inntil 36 personer

Det rigges med 6 enheter, 2 enheter til spiserom og 4 enheter til skifte- og vaskebrakke.

Inntil 54 personer

Det rigges med 9 enheter, 3 enheter til spiserom og 6 enheter til skifte- og vaskebrakke.

Inntil 72 personer

Det rigges med 12 enheter, 4 enheter til spiserom og 8 enheter til skifte- og vaskebrakke.

På rigg for inntil 36 personer eller mer kan 1 skifte- og vaske-brakke sløyfes når inngangsbrakke inngår i riggen. Inngangs-brakke skal inneholde WC, dusj, 6 tappesteder, grovvask, urinal og tørkerom.

III. Rigg med mindre brakkeenheter for inntil 6 personer

Ved mannskapsstyrker inntil 6 personer kan mindre enheter (som f. eks. letthus eller tilhengerbrakke) benyttes. Enheten skal inneholde spiserom og skifte-/vaskerom med WC, dusj og 2 tappesteder.

Det kan avtales med de bedriftstillitsvalgte at dusj, 1 tappested, tekjøkken, oppvaskkum og kjøleskap sløyfes, når standarden for øvrig opprettholdes.

IV. Andre mannskapsstørrelser

Ved andre mannskapsstørrelser suppleres med 1 WC, 1 dusj og 4 tappesteder pr. 9 personer, samt minimum 0,9 kvm skiftebrakke og 1,2 kvm spiseplass pr. person.

V. *Rigging der brakker ikke benyttes*

Hvor det ved kortvarige arbeider ikke er mulig å benytte brakker, må tilfredsstillende spise-, skifte- og vaskemuligheter med tilsvarende standard avtales i hvert enkelt tilfelle med de bedrifts-tillitsvalgte.

Videre kan det avtales med de bedriftstillitsvalgte at brakker ikke benyttes der hvor tilfredsstillende spise-, skifte- og vaskemuligheter med tilsvarende standard stilles til disposisjon etter IV.

Hvor det av praktiske grunner ikke rigges brakker, og tjenlig hus ikke kan skaffes i rimelig nærhet av arbeidsplassen, koster bedriften forsvarlig transport av arbeidstakerne til og fra arbeidsstedet, evt. avtales godtgjørelse for eget transportmiddel.

C

Fremskutt spisebrakke

Spisebrakke som kan plasseres så nær arbeidsstedet som det teknisk og økonomisk er mulig, og som er løsrevet fra riggen for øvrig. Enhet som betjener inntil 10 personer skal ha adskilt spiserom med tekjøkken, kjøleskap og oppvaskmuligheter, min. 1 m² spiseplass pr. person og min. 60 cm bordplass pr. person. Enheten skal dessuten inneholde wc, 3 tappesteder og knagger til regntøy/yttertøy. Spisebrakken skal være tilstrekkelig rengjort, minst 2 ganger i uken. Arbeiderne kan pålegges å utføre renholdet mot en på forhånd avtalt godtgjørelse. Spisebrakken må ikke nyttes som lager for redskaper eller materiell.

D

Sentralrigg

Når arbeidstakerne er innkvartert i rigg som ikke er tilknyttet en bestemt arbeidsplass, bekoster arbeidsgiver transport, eventuelt gis det godtgjørelse for bruk av eget transportmiddel mellom rigg og arbeidsplass.

Leie i sentralrigg fastsettes som i A.VI.i).

Det rigges med 1 hybelenhet pr. person slik som beskrevet i A.I.

Dessuten rigges med 1 enhet med vaskemaskin tørkemuligheter for gangtøy, samt 1 enhet med låsbare boder, 1 bod pr. person. Ved flere enn 12 hybelenheter skal man ha 1 enhet med kombinert oppholds-/TV-rom. Ved flere enn 22 hybler skal man ha 2 enheter til kombinert oppholds-/TV-rom. Ved flere enn 44 hybelenheter skal det vær 3 enheter til kombinert oppholds-/TV-rom.

E

Generelle bestemmelser

Arbeiderne plikter ved orden og renslighet å bidra til å opprettholde den standard som søkes gjennomført ved foranstående bestemmelser. De er solidarisk ansvarlig for skader på brakker og hvileboder med utstyr og inventar, som oppstår på grunn av uaktsomhet eller vørdsløs behandling. Arbeidsgiveren kan i slike tilfelle i henhold til Arbeidsmiljølovens § 14-15 pkt. 2 e. trekke reparasjonsomkostningen i arbeidernes lønn.

På anlegg hvor arbeidernes tillitsmenn ønsker å benytte brakkenes spise-rom og oppholdsrom, hvile eller oppholdsrom til møter skal det være adgang til dette.

Bilag 21

Rammeavtale for innarbeidingsordninger på land med daglig arbeidstid ut over 10,5 timer med/uten søndagsarbeid

Bilag "Rammeavtale for innarbeidingsordninger på land med daglig arbeidstid ut over 10,5 timer med/uten søndagsarbeid" videreføres for tariffperioden 2016-2018, med følgende endringer:

Bilagets pkt. 1 omfang 2. setning endres til:
ordningen kan også gjøres gjeldende for nødvendig støttepersonell.

Bilagets pkt. 1 gis et nytt siste avsnitt slik:
Fellesforbundet skal sende kopi til bedriften av sin oversendelse av arbeidstidssøknaden til LO.

Bilagets pkt. 5, 2. avsnitt endres slik: Søknader godkjennes for inntil 1 år av gangen.

Bilagets pkt. 5 gis et nytt avsnitt 3 (gjeldende avsnitt 3 blir nytt avsnitt 4 osv.) slik:
Bedriften skal ha svar så raskt som mulig.

C. Økonomi

Generelt lønnstillegg

Det gis ikke et generelt tillegg.

2.1 Garanterte minstefortjenester

Fagarbeidere

For fagarbeidere gjelder kr 193,60 per time.

Arbeidstaker uten fag- eller svennebrev

For arbeidstaker uten bransjeerfaring gjelder kr 174,00 per time.

For arbeidstakere med minst ett års bransjeerfaring gjelder kr 181,50 per time.

Unge arbeidstakere

For arbeidstakere under 18 år, kr 116,70 per time.

§ 2-7 Overtidsgodtgjørelse

Ny sats, kr 247,36

§ 2-10 Diverse tillegg

§ 2-10.1 Minste godtgjørelse bas kr 6,90

§ 2-10.2 Smusstillegg kr 4,20

§ 2-11 Verktøygodtgjørelse

For betongarbeidere, tømrere, anleggsgartnere og murere

- Forskalere og tømrere kr. 1,70 pr. arbeidet time

- Murere og flisleggere, sementpussere og terrazzoarbeidere kr.1,20 pr. arbeidet time. For sementpussere holder bedriften de nødvendige bøtter, koster og rettholter.

§ 2-13 Matpenger / kafépenge

§ 2-13.1 Matpenger ved overtid kr 82,50

§ 2-13.2 Kafépenge kr 26,00

§ 4-2 Akkordtariffene

Nye satser FOB § 4-2

Påslagsprosjenter pr. 1. august 2016 er:

- Blikkenslagerfaget 88,64 %
- Malerfaget 12,19 %
- Murerfaget 12,19 %
- Rørleggerfaget 8,08 %
- Taktekkerfaget 39,25 %
- Tømrerfaget minst kr 193,09
- Isolatører kr 197,31
- Betongfagene minst kr 230,20
- Anleggsgartnerfaget 167 øre

Reguleringsbestemmelser for akkordarbeid

1. Akkorder som løper før og etter 1. april 2016, men avsluttes før 1. august 2016, benyttes dagens akkordsats.
2. Alle timer arbeidet i akkord fra og med 1. august 2016 tillegges den nye påslagsprosenten eller kronefaktoren.
3. Akkorder hvor det lokalt er avtalt en forhøyet påslagsprosent eller kronefaktor, tilkommer bare differansen mellom den avtalte påslagsprosent eller kronefaktor og den nye.

§ 6-3 Overtidsarbeid

§ 6-3.2	overtidsgrunnlag	kr 247,36
§ 6-3.3.4	merknad for rørleggerfaget, utrykningstillegg	minst kr 159,00

§ 6-4 Skiftarbeid

§ 6-4.2	skifttillegg, 2. skift	kr 27,20
§ 6-4.2	skifttillegg, 3. skift	kr 43,50
§ 6-4.2	skifttillegg, lørdag etter kl. 13.00 m.m.	kr 107,20

§ 7-2 Hvor nattopphold ikke er nødvendig

§ 7-2.2 Nye satser for reise- og gangtid.

1. Når arbeidstakeren selv sørger for transport:

a)	For avstand fra 7,5 til 15 km:	kr. 93,00
b)	For avstand fra 15 til 30 km:	kr. 154,00
c)	For avstand fra 30 til 45 km:	kr. 180,90
d)	For avstand fra 45 til 60 km:	kr. 207,00
e)	For avstand fra 60 til 75 km:	kr. 235,00

2. Når arbeidsgiver sørger for transport:

a)	For avstand fra 7,5 til 15 km:	kr. 56,00
b)	For avstand fra 15 til 30 km:	kr. 93,50
c)	For avstand fra 30 til 45 km:	kr. 111,80
d)	For avstand fra 45 til 60 km:	kr. 130,50
e)	For avstand fra 60 til 75 km:	kr. 150,00

§ 7-2.8.3 for rørleggere, reise- og gangtid inntil 1 1/2 time daglig

Ny sats rørlegger	kr. 108,00
Ny sats ufaglært	kr. 98,60
Ny sats lærling	kr. 74,00

Ikrafttredelse

Alle nye satser i overenskomsten gjelder fra 1.april 2016.

Unntak:

- Satsene i § 6 og § 7 gjelder fra vedtakelsestidspunktet 29. april 2016. Dette innebærer at det ikke foretas omregning og etterbetaling av overtidstillegg, skifttillegg mv. for arbeid utført før vedtakelsen.
- Tillegg gis ikke til arbeidstakere som har sluttet før vedtakelsen 29. april 2016.

Ingen reguleringer skal iverksettes før oppgjøret er vedtatt.

Til protokollen:

Utvalgsarbeid:

Overenskomsten:

Partene er enige om at det i perioden startes en gjennomgang av overenskomsten med tanke på å sikre at den er et godt virkemiddel for innovasjon, seriøsitet og produktivitet i byggfagene. Teksten skal moderniseres og gjøres robust for fremtidens arbeidsliv og feil skal rettes opp samt at unødvendige bilag fjernes. Overenskomsten skal bli enklere å bruke for arbeidstakerne, tillitsvalgte og bedriftene slik at den blir mer brukt og kan være et virkemiddel for økt organisasjonsgrad både på arbeidsgiver og arbeidstakersiden.

Reguleringsbestemmelser for akkordtariffene Bilag 20

Partene er enige om at de skal se på tallgrunnlaget for reguleringsbestemmelsene for akkordtariffene i perioden 2016- 2018. Dette må for øvrig sees i sammenheng med øvrig arbeid om akkordtariffene i samme periode.

Akkordbestemmelsene:

Partene er enige om å nedsette et utvalg bestående av xx personer, likt representert fra begge parter.

Utvalget skal i perioden frem til 2018, foreslå endringer som fremmer akkord som et foretrukket system for avlønning for en større andel av det organiserte arbeidsliv. Dette som et konkret tiltak for å øke produktiviteten i næringen.

Utvalget bør se overordnet på tariffene for å finne områder som fremmer samhandling mellom byggfagene, tar høyde for teknologiske fremskritt, som økt industrialisering og digitalisering. Utvalget skal også foreslå endringer som forenkler akkordtariffene for å gjøre dem mer brukervennlige og foreslå tiltak for å øke kompetansen om akkordtariffene.

Felles arbeid for en seriøs byggenæring

Fellesforbundet og BNL har i lengre tid arbeidet sammen for seriøsitet i byggenæringen. Næringen er i en kritisk situasjon og det kreves tiltak på en rekke områder. Økt bruk av atypiske ansettelsesformer, nye selskapsstrukturer, sosial dumping, mangel på kontroll av de useriøse bedriftene og ensidig fokus på pris ved valg av leverandører fra det offentlige, utvikler næringen i feil retning.

Vi vil formalisere dette samarbeidet gjennom et felles utvalg som skal se på alle forhold som utfordrer den seriøse byggenæringen. Et organisert arbeidsliv sikrer effektivitet og produktivitet. For å sikre konkurransekraft må arbeidstakere være selvstendige og faglig oppdaterte. En forutsetning for dette er en hovedmodell med fast ansatte fagarbeidere. Dette er utfordrende i en prosjektstyrt bransje som vår.

Partene vil etablere dette arbeid så snart som mulig. Arbeidet skal avgrenses fra andre avtalte prosesser. Utvalget skal rapportere jevnlig til organisasjonene.

Akkordtariffen for malerfaget

Partene er enige om at forhandlingene om teknisk revisjon av malertariffen gjenopptas og at denne ferdigstilles innen 22.juni 2016.

Vedlegg 1

Til: Statsminister Erna Solberg, Statsministerens kontor
Kopi: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Oslo, 6. april 2016

Tiltak for et seriøst arbeidsliv i byggenæringen:

Fellesforbundet og Byggenæringens Landsforening (BNL) ser behov for at det tas grep som går langt utover hva vi som tariffparter kan løse alene. Næringen er i en kritisk situasjon. Arbeidslivet har alltid vært tørring. Likevel opplever bedriftene en ny situasjon hvor rammebetingelsene for de som ønsker å være en del av det seriøse markedet er svekket. Økt bruk av atypiske ansettebesorformer, nye selskapsstrukturer, sosial dumping, mangel på kontroll av de useriøse bedriftene og for ensidig fokus på pris ved valg av leverandører fra det offentlige, utvikler næringen i feil retning.

Det mangler systematiske verktøy for å sikre en seriøs bygge- og anleggsnæring. Fellesforbundet og BNL ser behov for flere tiltak for å ivareta et seriøst og organisert arbeidsliv.

En samlet bygge- og anleggsnæring leverte i august 2014, etter oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsminister Jon Tore Samner, rapporten "Enkelt å være seriøs". Den inneholdt en rekke forslag til tiltak som bransjen mener er av avgjørende betydning. Forslagene vil sikre kvalifikasjoner i foretak og i de enkelte bygge- og anleggstiltakene, bidra til seriøsitet og kvalitet, og slik fremme rekrutteringen til næringen. Tiltakene vil dessuten kunne bidra til økt innovasjon, redusere byggefeil, økt produktivitet og sunn konkurranse mellom seriøse foretak.

Det er viktig at slike regler er like for alle bedrifter i bygge- og anleggsnæringen. Like konkurransevilkår gjør at det ikke lønner seg for arbeidsgivere og arbeidstakere å stå utenfor det organiserte arbeidslivet. Et organisert arbeidsliv sikrer effektivitet og produktivitet, og regjeringen må bidra med sitt til et seriøst arbeidsliv.

Teknolog utvikling og nye arbeidsprosesser stiller nye kompetansekrav i bygge- og anleggsnæringen. For å sikre konkurransekraft må arbeidstakere være selvstendige og faglig oppdaterte. Bedriftene på sin side bør følge nøye med på utviklingen og sikre kompetanseutvikling for sine ansatte. En forutsetning for dette er en hovedmodell med fast ansatte fagarbeidere.

I en prosjektstyrt næring som bygge- og anleggsnæringen kan det være ulike midlertidige bemanningsbehov. Det må imidlertid organiseres slik at det ikke erstatter faste arbeidsplasser, men er et supplement. Næringen er derfor avhengig av en seriøs bemanningsbransje.

Etter EU-utvidelsen og med økt arbeidsinnvandring har situasjonen fått en ny dimensjon. Partene ønsker ikke stengte grenser eller et norsk næringsliv uten konkurranse, men ryddige forhold og konkurranse på like vilkår.

Omfanget av useriøse aktører i næringen er stort. Til tross for flere forbedringer i lov- og regelverk omgås dette av mange aktører. I tillegg er det svakheter og hull i dagens regelverk. Regjeringen uttaler at dette er noe man nøye følger med på, og slik utviklingen skjer mener partene det er

nødvendig at regjeringen bidrar med ytterligere tiltak og systematiske verktøy. Tariffoppgjøret og tarifføvtalene kan ikke løse disse utfordringene alene.

Et umiddelbart grep vil være at regjeringen beslutter å innføre "modul 2" og registreringsordningen for arbeid på eiendom som er i skissert i rapportene "Enkelt å være seriøs", og som ble overlevert Kommunal- og moderniseringsdepartementet i august 2014 og oktober 2015. Iverksettning av forslagene som helhet er avgjørende for å få det kvalifiserte og seriøse arbeidslivet det norske samfunnet er avhengig av.

En god og effektiv sentral godkjenning er et viktig tiltak for kampen mot underskogen av useriøse aktører, som er i ferd med å overta markedet fra bygge- og anleggsnæringens tradisjonelle bedrifter som driver solid og seriøst og satser på lagfolk. Dette gjelder ikke minst små og mellomstore håndverksbedrifter som sliter med å overleve i en hverdag hvor konkurranse fra bedrifter som opererer på siden av lovverket, møter dem daglig.

En ordning med registrering av arbeid på eiendom henger nøye sammen med forslaget om å innføre Modul 1 og 2 i den Sentrale Godkjenningen. En slik registreringsordning vil også ha stor betydning for de foretak som velger å ikke melde seg i den Sentrale Godkjenningen.

Registreringsordningen vil gi bedre oversikt over hvilket arbeid som utføres på bygge- og anleggsplasser og hvilke foretak som utfører/har utført det. Oversikten vil være viktig for å etablere forbindelse med garantier og reklamasjoner og for å forbedre kvaliteten i byggingen.

Registreringen skal også gi grunnlag for de tilsyn som gis hjemmel til dette i egen forskrift.

Partene ber derfor om at regjeringen så fort som mulig:

- Innfører Modul 2 i ny Sentral Godkjenning
- Innfører en registreringsordning for arbeid på eiendom

Dette vil også bidra til at myndighetene kan utøve sterkere og mer målrettede tilsyn og myndighetskontroll.

Imøteser et snarlig positivt svar.

Vennlig hilsen

Feløstorbundet

Byggenæringens Landsforening
Jon Sandnes

Vedlegg 2

Presisering til FOB kapittel 7

Presisering til § 7-2, når nattopphold ikke er nødvendig (daglig reise)

FOB § 7-2 omhandler den daglige godtgjørelsen (reise og- gangtid) for reising fra bopel til arbeidsplass innen bedriftens område/distrikt. Partene er enige om at med «bopel» etter overenskomstens §7-2 menes det en reell bolig, som hovedregel arbeidstakers folkeregistrerte adresse.

Der arbeidstaker søker jobb og blir ansatt i en lokal virksomhet, men har sin faste bopel i en avstand ut over bestemmelsene i § 7-2, vil vedkommende ikke være omfattet av § 7-1. Det vil si at arbeidstaker ikke har krav på dekning av reise, kost og losji. Det forutsettes at arbeidstaker skaffer seg en «midlertidig bopel» i området/distriktet. Denne bopelen vil være utgangspunkt for beregning av reise -og gangtid i § 7-2. Hvis han likevel ikke velger å skaffe seg midlertidig bopel, må det fastsettes et utgangspunkt for beregningen for den daglige reise (f.eks. bedriftens adresse).

Presisering til § 7-1, når nattopphold er nødvendig

FOB §7-1 gjelder når arbeidsgiver sender arbeidstaker på et oppdrag som krever overnatting utenfor hjemsted. I denne sammenheng forstås «hjemsted» likt som «bopel» nevnt i avsnittet over i dette dokument.

Retten til å få dekket reise - kost og losji gjelder der hvor det er virksomhetens behov som gjør overnatting utenfor hjemsted nødvendig.

Hovedregelen er at arbeidsgiver holder kost og losji. Arbeidsgiver skal også dekke opp til 17 hjemreiser i året jfr. §7-1 nr. 4, pkt. 4.1. Det kan avtales lokale ordninger jfr. §7-1 nr. 1, 2. avsnitt.

Generelt

Arbeidsgivers adresse og bedriftsnummer skal framgå av arbeidstakers arbeidsavtale. Tilsvarende gjelder arbeidstakers bopel. Endringer i arbeidsavtalen følger reglene i aml.

Arbeidstakers bopel kan ikke kreves endret for å unngå tarifferpliktelser etter § 7-1.